

Lehdistötiedote

Luxemburg, 8. syyskuuta 2020

Vaikutuksen aikaan saaminen edellyttää Kenialle myönnetyn EU:n kehitysavun parempaa kohdentamista, toteavat tarkastajat

Euroopan tilintarkastustuomioistuin toteaa tuoreessa kertomuksessaan, että Euroopan komissio ja Euroopan ulkosuhdehallinto (EUH) eivät ole osoittaneet, että Euroopan kehitysrahastosta (EKR) Kenialle vuosina 2014–2020 myönnetyllä avulla olisi pyritty voittamaan maan kehityksen esteet ja että apu olisi keskitetty köyhyyden vähentämiseen. Edellisestä EKR:sta vuosina 2008–2013 rahoitetuilla hankkeilla saatiin aikaan odotetut tulokset, mutta hankkeilla ei ole ollut näkyvää vaikutusta maan yleiseen talouskehitykseen. Tarkastajat kehottavat nyt EU:ta uudelleenarvioimaan kehitysavun jakamiseen sovellettavan lähestymistavan.

EU:n kehitysavun tarkoituksena on köyhyyden vähentäminen ja lopulta sen poistaminen apua saavissa maissa kannustamalla niitä hyvään hallintotapaan ja kestäväan taloudelliseen kasvuun. Kenia saa pääosan EU:n rahoituksesta EKR:sta. Kenialle myönnettiin yhdennestätoista EKR:sta 435 miljoonaa euroa vuosina 2014–2020. Määrä vastaa noin 0,6:tta prosenttia maan verotuloista. Tarkastajat selvittivät, olivatko komissio ja EUH kohdentaneet EKR:n avun vaikuttavalla tavalla kohteisiin, joissa sen avulla vähennettäisiin köyhyyttä eniten.

“Emme havainneet riittävää näyttöä siitä, että yhdennestätoista EKR:sta myönnetty apu kanavoidaan sinne, missä sillä voidaan vähentää köyhyyttä eniten,” toteaa kertomuksesta vastaava Euroopan tilintarkastustuomioistuimen jäsen Juhan Parts. “Työpaikkojen luominen on vaikuttavin ja kestävin keino vähentää köyhyyttä, joten EU:n varat olisi ensisijaisesti kohdennettava taloudelliseen kehitykseen.”

Tarkastajat havaitsivat, että EKR:n avun jakamisprosessi ei mahdollista avun kytkemistä maan toiminnan tuloksellisuuteen, hyvään hallintotapaan, rakenneuudistuksia koskeviin sitoumuksiin tai korruption suitsimiseen. Komissio ja EUH jakoivat noin 90 prosenttia Kenialle EKR:sta vuosina 2014–2020 myönnetystä rahoituksesta käyttäen vakiokaavaa, jota sovelletaan Afrikan, Karibian ja Tyynenmeren (AKT) valtioihin. Laskukaavassa ei oteta huomioon kunkin maan kehityksen tiellä olevia esteitä eikä rahoitusvajetta. Maan määrärahoista päätettäessä ei myöskään otettu huomioon muilta avunantajilta saatuja avustuksia tai lainoja.

Apu kattoi vain pienen murto-osan Kenian kehitystarpeista ja sitä jaettiin lukuisille osa-alueille, kuten maatalouteen, kuivuudesta johtuvien hätätilojen hallintaan, energia- ja liikenneinfrastruktuureihin

Lehdistötiedotteessa esitetään Euroopan tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksen keskeiset tiedot. Kertomus löytyy kokonaisuudessaan sivustolta eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

sekä vaaleja, julkista varainhoitoa ja oikeudellista järjestelmää koskeviin uudistuksiin. Tarkastajat varoittavat, että rahoituksen jakaminen näin monelle osa-alueelle lisää riskiä, että rahoitus ei synnytä yhdelläkään sektorilla sellaista tarvittavaa kriittistä massaa, jonka avulla saavutettaisiin merkittäviä tuloksia. Rahoituksen kohdealojen valintaperusteet eivät myöskään ole riittävän selkeitä: komissio tai EUH eivät tehneet omaa erityistä arviointia maan kehityksen tavoitteista ja esteistä. Ne eivät myöskään perustelleet, miten ja miksi tuen osoittaminen kyseisille sektoreille auttaisi Keniaa eniten köyhyyden vähentämisessä.

Tarkastajat eivät löytäneet perusteluja sille, miksi komissio ja EUH olivat päättäneet olla myöntämättä suoraa tukea valmistusteollisuudelle, jolla on mittava potentiaali työpaikkojen luomiseen. Suurin osa rahoituksesta (228,5 miljoonaa euroa) osoitettiin elintarviketurvaan ja ilmastonmuutoksesta selviytymiseen. Näillä aloilla rahoituksella todennäköisesti parannetaan maaseutuyhteisöjen ja pienviljelijöiden elintasoja etenkin kuivilla alueilla. Sillä ei kuitenkaan edistetä maatalouden kaupallistamista eikä laajenneta maataloustuotteiden jalostusta. Näin ollen energia- ja liikenneinfrastruktuureihin osoitetun rahoituksen määrä (175 miljoonaa euroa) ei riitä saavuttamaan Kenian viranomaisten kanssa sovittuja hyvin kunnianhimoisia tavoitteita ja saamaan aikaan merkittävää vaikutusta. Korruptiota pidetään Keniassa yleisesti laajalle levinneenä, ja tarkastajat katsovatkin, että EU:n suora tuki korruption torjumiseen on ollut vähäistä.

Tarkastajat suosittavat, että komissio ja EUH

- laativat selvityksen EU:n menetelmästä, jota käytetään rahoituksen jakamiseen AKT-valtioiden kesken, ja asettavat avun antamisen ehdoksi, että vastaanottajamaa toimii tuloksellisesti ja sitoutuu uudistuksiin
- arvioivat kriittisen massan saavuttamista valitessaan Kenialle myönnettävän avun painopistesektoreita ja asettavat etusijalle maan kestävän talouskehityksen ja oikeusvaltioperiaatteen.

Toimittajille tiedoksi

EKR koostuu EU:n jäsenvaltioilta saatavista rahoitusosuuksista, ja sitä toteutetaan EU:n talousarvion ulkopuolella. Kutakin EKR:a sovelletaan yleensä viidestä seitsemään vuotta. Yhdenestätoista EKR:sta sai rahoitusta 75 AKT-valtiota, joille myönnettiin kaikkiaan 15 miljardia euroa. Varojen jakaminen perustui viiteen indikaattoriin: väestö, BKTL henkeä kohti, inhimillisen pääoman indeksi, talouden haavoittuvuuden indeksi sekä maailmanlaajuiset hallintotapaa koskevat indikaattorit.

Väestömäärältään suuret maat, kuten Kenia, saivat suhteellisesti vähemmän rahoitusta. Cotonoun sopimus muodostaa oikeudellisen kehyksen, jonka pohjalta EU antaa kehitysapua AKT-valtioille. Sopimuksen voimassaolo päättyi helmikuussa 2020, ja joulukuuhun 2020 saakka sovelletaan siirtymätoimenpiteitä. Parhailaan käydään keskusteluja seuraavasta sopimuksesta.

Kenia väestömäärä oli 47 miljoonaa vuonna 2016, ja sen ennustetaan kasvavan noin 85 miljoonaan vuoteen 2050 mennessä. Maa kaupungistuu yhä nopeammalla tahdilla, mikä lisää työpaikkojen tarvetta kaupungeissa. Vuonna 2016 maan väestöstä 36 prosenttia eli köyhyysrajan alapuolella, ja heillä oli käytettävissään vähemmän kuin 1,9 Yhdysvaltain dollaria päivässä. Yli 20 prosenttia väestöstä kärsi aliravitsemuksesta. Kenian talous perustuu yhä maatalouteen, joka tuottaa kolmanneksen maan BKT:stä. Valmistusteollisuuden osuus on vain 10 prosenttia eli sama kuin 40 vuotta sitten. Vuosina 2003–2018 Kenian BKT:n kasvu on ollut alueen keskiarvoa vähäisempää. Transparency International -järjestön korruptioindeksissä Kenia sijoittui 180 maan joukossa sijalle 144 vuonna 2018.

Erityiskertomus 14/2020 "EU:n kehitysapu Kenialle" on saatavilla tilintarkastustuomioistuimen sivustolla (eca.europa.eu) 23:lla EU:n kielellä. Tilintarkastustuomioistuin on viime vuosina julkaissut erityiskertomukset EU:n tuesta Marokolle ja EU:n Afrikka-hätärahastosta sekä lausunnon yhdenneistöistä EKR:sta ja EKR:ja koskevia vuosikertomuksia. Euroopan tilintarkastustuomioistuin on ryhtynyt toimenpiteisiin covid-19-pandemian torjumiseksi. Ks. tarkemmat tiedot [täältä](#).

Kertomusta koskevat tiedustelut:

Damijan Fišer sähköposti: damijan.fiser@eca.europa.eu puhelin: (+352) 4398 45 510 matkapuhelin: (+352) 621 55 22 24